
NOTA INFORMATIVA ADREÇADA ALS SECTORS D'ECONOMISTES, AUDITORS, ASSESSORS FISCALS, COMPTABLES, GESTORIES I ALTRES PROVEÏDORS DE SERVEIS A SOCIETATS

Data: 04 de juliol del 2018

Objectiu: En base a les principals tendències d'actuació del sector d'economistes, auditors, assessors fiscals, comptables, gestories i altres proveïdors de serveis a societats, es facilita un recull de les principals recomanacions en matèria de prevenció i lluita contra el blanqueig de diners o valors i el finançament de terrorisme.

Motivació

En el decurs de les inspeccions in-situ efectuades per la UIFAND a subjectes obligats pertanyents als esmentats sectors, aquesta Unitat ha detectat una sèrie d'àrees que, de manera recurrent, presenten mancances i davant les quals ha efectuat un seguit de recomanacions comunes, que es fan extensives a la totalitat del sector mitjançant la present nota informativa.

Donada la reiteració i l'evidència detectades en relació amb les casuístiques que es detallaran a continuació, porta a pensar que es tracta de mancances presents en el sector de manera generalitzada. Per aquest motiu, s'indiquen un seguit d'accions recomanades per a cadascuna de les àrees susceptibles de millora detectades amb l'objectiu d'ajudar als subjectes obligats dels sectors d'economistes, auditors, assessors fiscals, comptables, gestories i altres proveïdors de serveis a societats a mitigar aquests riscos.

Àrees amb mancances/riscos detectats i accions de millora recomanades

1. Identificació dels riscos

1.1. Coneixement dels clients

Mancances/riscos detectats

- En termes generals, els subjectes obligats disposen d'un coneixement adequat dels seus clients, però en la majoria d'ocasions, aquest s'ha anat desenvolupant de manera informal en el decurs de la relació de negoci i no es troba degudament formalitzat ni documentat.
- L'enfocament a nivell de cadascuna de les operacions, serveis contractats o relacions de negoci en particular dificulta disposar d'una visió global del client i del seu perfil de risc.

Accions de millora recomanades

- Elaborar un formulari *Know Your Customer (KYC)* que reculli tot el coneixement que els integrants del subjecte obligat puguin tenir dels seus clients. Aquest formulari ha de tenir un format i uns camps (informació a sol·licitar) estandarditzats i s'ha d'assegurar que tots ells es troben degudament complimentats. Les dades a recollir del client han de ser rellevants a efectes de PBC/LFT, com ara puguin ser la nacionalitat, el país de residència, el propòsit i índole de la relació de negoci, canvis significatius en el perfil de risc, canvis en l'estructura accionarial i, en el cas que es produeixin, els motius de cessament de la relació de negoci.
- Establir un procediment per assegurar la utilització d'aquest formulari en les noves relacions contractuals, així com també per anar-lo incorporant de manera progressiva als dossiers de clients antics de relació continuada.
- Valorar que el formulari de coneixement del client i qualsevol altra documentació que aportin estigui signada pels mateixos, així com per qualsevol altre intervingent en la operació o servei, per tal d'atorgar una major veracitat a la informació que contenen aquests documents.
- Establir un mecanisme d'arxiu que permeti analitzar totes les operacions/transaccions vinculades a un mateix client, amb l'objectiu de tenir una visió global del client per determinar de forma més acurada el perfil de risc del mateix.

1.2 Classificació dels clients en funció del seu nivell de risc

Mancances/riscos detectats

- En general, els subjectes obligats no classifiquen als seus clients en funció del risc de BC/FT que potencialment poden presentar, aplicant-los el mateix tipus de mesures, independentment de les seves característiques.
- La informació que els subjectes obligats disposen en relació amb els seus clients acostuma a ser la necessària i imprescindible per a la prestació dels seus serveis (habitualment assessorament comptable i/o fiscal), però no se li atorga el mateix pes a aquella documentació relativa a les mesures de diligència deguda de coneixement del client en el marc de la prevenció del blanqueig de capitals i finançament del terrorisme.

Accions de millora recomanades

- Realitzar una efectiva classificació dels clients en funció del risc, adoptant les mesures de diligència deguda escaients per a cadascuna de les categories definides (mesures reforçades per aquells escenaris definits com a "risc alt") i no requerint per a tots els dossiers el mateix grau de documentació o requerint-ne només l'estrictament necessària per dur a terme un servei en concret.
- Tenir en compte que qualsevol relació de negoci presenta un risc, encara que aquest sigui baix i que, per aquest motiu, el subjecte obligat haurà de gestionar-lo adequadament, aplicant les mesures de diligència que corresponguin (simplificades, reforçades o convencionals).
- Deixar constància a la normativa interna dels criteris de classificació definits i de les mesures a adoptar en cada cas.
- Argumentar/documentar la classificació de cada client per escrit.

- Tenir en compte que, en cap cas, operatives que guardin relació amb la utilització d'estructures complexes o amb jurisdiccions de risc poden ser catalogades com de "risc baix".

1.3 Valoració dels riscos en la constitució de societats / societats instrumentals

Mancances/riscos detectats
<ul style="list-style-type: none"> • La prestació del servei de constitució de societats porta associats elevats riscos de blanqueig de capitals en tant que aquestes estructures puguin ser utilitzades com a societats instrumentals o pantalla.
Accions de millora recomanades
<ul style="list-style-type: none"> • Delimitar clarament les funcions que els membres del subjecte obligat poden dur a terme en relació amb les societats dels clients, ja estiguin constituïdes pel subjecte obligat o no, especialment en relació a la seva intervenció en les mateixes (per exemple, especificar si els membres del subjecte obligat poden formar part de l'òrgan d'administració de la societat, actuar en representació de la societat mitjançant poders especials de contingut ampli, etc.) • Documentar el propòsit econòmic de la societat que el client desitja constituir i assegurar que aquest és coherent amb el perfil i el coneixement que es té del client, especialment pel que fa a la seva activitat professional, amb l'objectiu d'evitar que aquestes puguin ser utilitzades per a fins no lícits. • Dur a terme verificacions addicionals per assegurar que les societats constituïdes desenvolupen una activitat real i d'acord amb el seu objecte social. S'ha de tenir en compte que societats que no tinguin activitat pròpia (és a dir, societats que són utilitzades per realitzar operacions empresarials sense tenir elles mateixes actius reals o bé operacions pròpies) no poden ser considerades de risc baix.

1.4 Estudi de risc individual (ERI)

Mancances/riscos detectats
<ul style="list-style-type: none"> • En general, els subjectes obligats encara no han començat a desenvolupar el seu Estudi de Risc Individual (ERI), tot i que la Llei 14/2017 estableix un termini màxim de dos anys a comptar des de l'entrada en vigor de la Llei (20 de juliol del 2017).
Accions de millora recomanades
<ul style="list-style-type: none"> • Desenvolupar l'estudi de risc individual tenint en compte els factors de risc establerts per l'article 5 de la Llei 14/2017, sobre els quals s'aporta un major detall en l'article 3 del Reglament d'aplicació de la Llei 14/2017. Aquests factors inclouen, com a mínim, factors de risc rellevants relatius als clients, països o zones geogràfiques, productes, serveis, operacions o canal de distribució. La consideració d'aquests factors ha de permetre determinar el nivell global de risc del subjecte obligat i les mesures de mitigació apropiades. • La UIFAND té previst emetre guies addicionals que desenvoluparan les disposicions normatives establertes amb l'objectiu d'ajudar als subjectes obligats a redactar el seu ERI.

2. Mesures de diligència deguda

2.1 Identificació de tots els intervinents de l'operació

Mancances/riscos detectats
<ul style="list-style-type: none"> En ocasions, no es disposa de documentació identificativa d'algun dels intervinents en una determinada operació o relació de negoci.
Accions de millora recomanades
<ul style="list-style-type: none"> Sol·licitar als clients, per a totes les relacions de negoci vigents, així com totes les noves que s'iniciïn, els documents identificatius de totes les parts que intervenen en l'operació. Aquesta informació és imprescindible per al correcte i necessari enteniment de l'operació.

2.2 Persones políticament exposades (PEPs)

Mancances/riscos detectats
<ul style="list-style-type: none"> En ocasions, no s'identifica la condició de persona políticament exposada (PEP) del client, segons la definició continguda en la legislació vigent.
Accions de millora recomanades
<ul style="list-style-type: none"> Establir sistemes per identificar i verificar la condició de persona políticament exposada (PEP) dels clients i aplicar les mesures de diligència reforçades corresponents.

2.3 Identificació del beneficiari efectiu

Mancances/riscos detectats
<ul style="list-style-type: none"> En ocasions la identificació i verificació de la identitat és limitada a la del client amb el qual tracta el subjecte obligat, però no s'amplia al beneficiari efectiu de la operació o servei contractat en qüestió, en cas que aquestes persones difereixin.
Accions de millora recomanades
<ul style="list-style-type: none"> Prendre totes les mesures escaients a fi d'identificar i verificar la identitat del beneficiari efectiu, especialment en els casos de clients que siguin persones jurídiques, segons estableix la definició de l'article 3.3 de la Llei 14/2017 i així constituir un coneixement complet de la relació de negoci. En els casos de clients que siguin persones jurídiques també caldrà determinar la seva estructura accionarial i de control. Aquestes comprovacions necessàries poden incloure cerques a registres públics, com ara el Registre de Societats. Com a mesures complementàries a l'anterior, valorar incloure, en cada relació de negoci, un apartat al formulari KYC que faci referència explícita al beneficiari efectiu (i no únicament als representants de la societat), així com també una declaració, signada pel client, que acrediti que es tracta del beneficiari efectiu d'aquella operació o servei.

2.4 Activitat professional

Mancances/riscos detectats
<ul style="list-style-type: none"> En termes generals, el coneixement de l'activitat professional dels clients és limitada únicament a la confirmació verbal per part dels mateixos.
Accions de millora recomanades
<ul style="list-style-type: none"> Justificar documentalment l'activitat professional manifestada pels clients i comprovar que aquesta sigui coherent amb el servei sol·licitat o amb la relació de negoci plantejada. Aquesta documentació ha de provenir de fonts fiables i independents i es pot complementar amb informació facilitada pel propi client (p.ex. currículum vitae).

2.5 Origen dels fons aportats pels clients

Mancances/riscos detectats
<ul style="list-style-type: none"> En general, l'origen dels fons aportats pels clients que són objecte de la relació de negoci no es troba degudament acreditat.
Accions de millora recomanades
<ul style="list-style-type: none"> Reforçar el volum de documentació sol·licitada en relació a l'acreditació de l'origen dels fons aportats i assegurar, per totes les relacions de negoci, que aquesta sigui suficient i estigui ajustada al nivell de risc de cada client. Deixar constància al dossier de la documentació obtinguda i de l'anàlisi efectuat. Com a mesura complementària a l'anterior, valorar implementar, per cada relació de negoci, una declaració jurada a signar per part del client que acrediti la licitud dels fons.

2.6 Recerques addicionals dels clients

Mancances/riscos detectats
<ul style="list-style-type: none"> En general, no es duen a terme comprovacions mitjançant cerques a bases de dades ni verificacions de les manifestacions dels clients en fonts obertes amb l'objectiu de comprovar la seva veracitat.
Accions de millora recomanades
<ul style="list-style-type: none"> Revisar tots els clients a les fonts d'informació disponibles (fonts obertes, bases de dades comercials, etc.), tant a l'inici de la relació de negoci com posteriorment, establint unes revisions periòdiques pels clients no esporàdics per detectar possibles canvis que puguin d'alguna manera alterar la classificació de risc del client. S'hauria de deixar constància en els dossiers dels clients de totes aquestes comprovacions.

2.7 Actualització de la documentació

Mancances/riscos detectats
<ul style="list-style-type: none"> No sempre la documentació relativa a les mesures de diligència deguda adoptades es troba degudament actualitzada, ja que únicament se sol·licita en el moment d'iniciar la relació de negoci i no se'n realitza un seguiment.

Accions de millora recomanades
<ul style="list-style-type: none"> • Implementar un camp a la base de dades o en el sistema de control de clients que utilitzi el subjecte obligat que alerti de mancances o de la necessitat d'actualització del suport documental. • Per a aquelles relacions de negoci de llarga durada, establir una periodicitat de revisió dels dossiers de clients, en base al risc, amb l'objectiu de detectar possibles deficiències i actualitzacions necessàries de la documentació que contenen.

3. Altres aspectes rellevants

3.1 Polítiques i procediments de control intern

Mancances/riscos detectats
<ul style="list-style-type: none"> • En general, els subjectes obligats no disposen d'unes polítiques i procediments de control intern en matèria de PBC/LFT per escrit, o bé aquests presenten incidències pel que fa al seu contingut o a la seva vigència. • En alguns casos, la normativa interna s'elabora en base a models proporcionats per col·legis professionals que, en ocasions, no tenen recollides les darreres modificacions normatives o bé no es troben degudament adaptats a les característiques de cada subjecte obligat.
Accions de millora recomanades
<ul style="list-style-type: none"> • Revisar les polítiques i els procediments interns per tal d'assegurar que incorporin els requisits mínims que han de contenir, d'acord amb l'establert a l'article 17.1 del Reglament d'aplicació de la Llei 14/2017. • Mantenir actualitzada la seva normativa interna en matèria de PBC/LFT segons la legislació vigent, en el termini de temps més breu possible. Així mateix, cal preveure una actualització continuada en base a noves modificacions legislatives o desenvolupaments reglamentaris. • Assegurar que la normativa interna reflexa de manera fidel la realitat del negoci així com les mesures i procediments de control que es duen a terme a la pràctica.

3.2 Delegació en tercers

Mancances/riscos detectats
<ul style="list-style-type: none"> • Existeix un elevat grau de recolzament en les mesures i procediments de control aplicats per altres subjectes obligats d'altres sectors, principalment entitats bancàries, en detriment de les mesures i procediments de control propis.
Accions de millora recomanades
<ul style="list-style-type: none"> • En cas que, efectivament, el grau de recolzament en els controls d'un altre subjecte obligat sigui elevat, cal formalitzar aquesta situació mitjançant un acord de delegació amb l'entitat en qüestió, detallant en quins casos, sobre quins subjectes i quines mesures es deleguen, sempre que aquest acord compleixi amb els requisits necessaris per a la delegació de mesures de diligència deguda en tercers que estableix l'article 18 de la Llei 14/2017. <p>En aquest sentit, es recorda que la Llei únicament permet la delegació de la identificació i verificació de la identitat del client i del beneficiari efectiu, així com</p>

també l'obtenció d'informació sobre el propòsit i l'índole de la relació de negoci, però no l'aplicació de mesures de seguiment continu. En qualsevol cas, el subjecte obligat delegant continua sent el responsable del compliment d'aquestes obligacions.

3.3 Declaracions d'operacions sospitoses

Mancances/riscos detectats
<ul style="list-style-type: none"> • El nombre de declaracions de sospita presentades pels subjectes obligats del sector és, en general, baix. • En ocasions, quan existeixen sospites de que un potencial client, els fons que aporta, el producte o servei que sol·licita o el projecte o negoci que proposa pot estar relacionat amb el blanqueig de diners o valors o amb el finançament del terrorisme, s'opta únicament per no iniciar la relació de negoci amb aquell client, però no es valora efectuar la preceptiva declaració de sospita a la UIFAND.
Accions de millora recomanades
<ul style="list-style-type: none"> • Documentar per escrit l'anàlisi efectuat d'operacions potencialment sospitoses, encara que finalment s'hagi desestimat la seva declaració. • Realitzar declaracions de sospita en aquells casos en els quals existeixin sospites, motius raonables per sospitar o la certesa que els fons són producte d'una activitat delictiva, encara que no s'hagi arribat a formalitzar la relació de negoci amb el potencial client, ja que, tal com estableix l'article 20.1 de la Llei 14/2017, s'han de declarar <i>"totes les operacions sospitoses, incloses les que hagin quedat en la fase de temptativa"</i>.

3.4 Mesures restrictives i finançament del terrorisme

Mancances/riscos detectats
<ul style="list-style-type: none"> • Existeix un desconeixement generalitzat de l'existència de la llista de persones i entitats designades per les Nacions Unides pels seus vincles amb el terrorisme o el seu finançament, així com també de les obligacions en relació amb la seva consulta i les mesures restrictives a aplicar en cas que algun client aparegués en l'esmentada llista.
Accions de millora recomanades
<ul style="list-style-type: none"> • Revisar, a l'inici de la relació de negoci i, posteriorment de manera periòdica, que els clients de l'entitat no apareguin en la llista de persones a qui s'han d'aplicar mesures restrictives (llista consolidada de sancions del Consell de Seguretat de les Nacions Unides, la qual recull a les persones i entitats designades per les Nacions Unides per vincles amb el terrorisme o el seu finançament). L'enllaç a aquesta llista es troba disponible a la pàgina web de la UIFAND. En aquest sentit, s'haurà de consultar la web de forma periòdica per tal de conèixer les variacions que es produeixen en la llista, ja que aquestes no s'inclouen a través de comunicats tècnics. • Pel que fa a l'aplicació de mesures restrictives en cas que algun dels clients del subjecte obligat aparegués en aquesta llista, els remetem a la "Guia sobre l'aplicació de mesures restrictives", emesa el febrer del 2017 a tal efecte, i igualment disponible a la pàgina web de la UIFAND.